

Jaarverslag Haags Historisch Museum 2018

Haags Historisch Museum (Stichting Haags Historisch Museum)
Korte Vijverberg 7
2513 AB Den Haag
Tel. 070-3646940
info@haagshistorischmuseum.nl
www.haagshistorischmuseum.nl

KvK-nr. 41160091

Inhoudsopgave

1. Positionering, activiteiten, cultuureducatie en participatie
2. prestatiecijfers
3. Cultureel ondernemerschap
4. Maatschappelijk draagvlak
5. Diversiteit
6. Collectie
7. Bestuur en Governance Code Cultuur

NB voor prestatiegegevens en gegevens organisatie (aantal fte en personeelsleden): zie jaarrekening

1. Positionering en reguliere activiteiten

Positionering

Het Haags Historisch Museum verrijkt, boeit en inspireert mensen met de geschiedenis en het erfgoed van Den Haag. Samen met de inwoners van de stad vertelt het museum de verhalen die van Den Haag zo'n unieke plek maken. (missie uit Beleidsplan 2017-2020 Haags Historisch Museum)

Het Haags Historisch Museum is hét stadsmuseum van Den Haag. Het museum geeft een zo breed mogelijk publiek inzicht in de lokale, nationale en internationale geschiedenis van de stad en toont kunst en objecten met een Haagse achtergrond. Populaire en herkenbare onderwerpen komen daarbij net zo goed aan bod als verdiepende thema's, 'high culture' en belangrijke historische gebeurtenissen. Het museum staat in voortdurend contact met het publiek en probeert zo optimaal mogelijk invulling te geven aan de wensen van verschillende publieksgroepen met tentoonstellingen, educatie, activiteiten en (online) informatie.

In de periode 2017-2020 wil het Haags Historisch Museum:

- een groot en divers publiek bereiken
- kwaliteit bieden aan de bezoekers
- de collectie optimaal ontsluiten en hoge kwaliteit realiseren in de zorg ervoor
- scholen en hun leerlingen inspireren met de verhalen over Den Haag
- alle Hagenaars uitdagen om actief betrokken te zijn bij de geschiedenis van hun stad
- een sterk cultureel ondernemer zijn.

Het Haags Historisch Museum kiest voor een duidelijke profilering met drie programmeringslijnen: *Den Haag vandaag en gisteren*, *Haagse Kunsten* en *Haags Verleden*.

Bezoekers

In 2018 verwelkomde het Haags Historisch Museum 42.703 bezoekers, een daling van bijna 10% ten opzichte van 2017. Samen met Museum de Gevangenpoort werd een aantal van 101.533 bezoekers gehaald. Deze daling van bezoekers ten opzichte van 2017 valt ook waar te nemen bij andere musea en wordt mede toegeschreven aan de lange warme zomer van 2018.

Met diverse activiteiten op locatie in de stad hebben de beide musea bovendien nog ongeveer 125.000 mensen bereikt.

Internationale bezoekers

Het museum voorzag in 2018 bij alle tijdelijke tentoonstellingen (behalve bij de kleine presentatie over 125 jaar HBS) en in de vaste opstellingen in zowel Nederlandse als Engelse teksten. Op de website is bezoekersinformatie en informatie over tijdelijke tentoonstellingen te vinden in het Engels. Rondleidingen in andere talen dan het Nederlands worden op aanvraag verzorgd.

Activiteiten

Tentoonstellingen in het Haags Historisch Museum

Het museum toonde in 2018 vier vaste tentoonstellingen: *Typisch Haags*, *Den Haag Vandaag*, *Poppenzolder* en de educatieve opstelling *de Salon/de Ontdekkolder*.

In 2018 waren vijf tijdelijke tentoonstellingen te zien: **Afrikaanse bedienden aan het Haagse hof** (tot en met 28 januari 2018). Deze tentoonstelling past in de programmalijn *Haags verleden*. **De wereld achter een Poppenhuis. Willem Tholen, Lita de Ranitz en vrienden** (16 februari -10 juni 2018). Deze tentoonstelling past in de programmalijn *Haagse Kunsten*. **Groeten uit Scheveningen, 200 jaar badcultuur** (29 juni -11 november 2018). Deze tentoonstelling past in de programmalijn *Den Haag vandaag en gisteren*. **125 jaar HBS** (kleine presentatie in zaal 1; 12 oktober -2 december). Deze tentoonstelling past in de programmalijn *Den Haag vandaag en gisteren*. **Man, macht en moord, Johan van Oldenbarnevelt** (vanaf 30 november 2018). Deze tentoonstelling past in de programmalijn *Haags verleden*.

Tentoonstellingen en presentaties buiten het museum

-In samenwerking met andere partijen zet het Haags Historisch Museum zich in voor de ontsluiting van Haagse geschiedenis en erfgoed op locatie in de stad. In het souterrain onder de Ridderzaal is **De Prinsjesdag Experience** te zien, een permanente presentatie van het Haags Historisch Museum.

-In het gebouw van de Raad van State bevindt zich een vitrine waarin het Haags Historisch Museum de afgelopen jaren wisselende presentaties heeft verzorgd. In 2018 is hier achtereenvolgens een presentatie ingericht naar aanleiding van de tentoonstellingen *Groeten uit Scheveningen* en *Man, Macht, Moord, Johan van Oldenbarnevelt*.

-“Badkoetshokje op locatie” (toelichting zie p. 11. Diversiteit)

Cultuureducatie en participatie

Cultuureducatie voor scholen

Aan 5.717 leerlingen uit het Primair- en Voortgezet Onderwijs werden in 2018 verscheidene educatieve activiteiten aangeboden, dit waren 149 groepen uit het Primair Onderwijs en 80 groepen uit het Voortgezet Onderwijs.

Positionering

Het Haags Historisch Museum heeft een veelzijdig aanbod voor alle niveaus van het Primair en Voortgezet Onderwijs. Dit aanbod wordt regelmatig geactualiseerd en uitgebreid.

In 2018 is vooral gewerkt aan educatief materiaal voor het Voortgezet Onderwijs in het kader van het 'Cultuurmenu VO'; een erfgoededucatie -project voor de onderbouw van het voortgezet onderwijs in de regio Den Haag. Haagse musea/erfgoedinstellingen geven erfgoedlessen, die o.a. aansluiten op het leergebied 'mens en maatschappij'. Het Haags Historisch Museum heeft een les ontwikkeld samen met het HGA en Dienst Archeologie van de Gemeente Den Haag. De leerlingen leren werken met verschillende bronnen, van het museum zelf, maar ook van de erfgoedpartners Haags Gemeentearchief en de afdeling Archeologie & Natuur- en Milieueducatie.

Samen met het Museum en Monumentenzorg is een samenhangend programma rondom *migratie, samenleven en burgerschap* gemaakt. Het museum stimuleert in de les *De Wereld in Den Haag* leerlingen om na te denken over hoe wij in onze eigen tijd kijken naar het verschijnsel migratie. Er worden enkele migratieverhalen uit de collectie van het museum bestudeerd waardoor diverse perspectieven op migratiegeschiedenis ontstaan. In het voorbereidende lesmateriaal worden de leerlingen uitgenodigd hun eigen migratie- en familiegeschiedenis te onderzoeken en kennis te nemen van die van hun klasgenoten.

Het museum biedt het onderwijs naast museumlessen in het museum ook verschillende websites die docenten kunnen gebruiken als voorbereiding op lessen en als lesmateriaal voor leerlingen: www.haagsetijden.nl, www.haagseschoolplaten.nl en www.destadgeschonden.nl, over Den Haag tijdens de Tweede Wereldoorlog.

De reeks onderwijsdossiers is uitgebreid met het dossier *Afrikaanse bedienden aan het Haagse Hof*. Het onderwijsdossier is gratis te downloaden via <https://www.haagshistorischmuseum.nl/in-de-klas/afrikaanse-bedienden-onderwijsdossier>

Samenwerking

Voor groep 7 en 8 van het PO biedt het museum -in samenwerking met de Griffie van de Gemeente Den Haag, ProDemos en Centrum 16•22- het onderwijsproject *Raad en Daad* aan. Dit project gaat over lokale democratie; het besturen van de stad, toen en nu.

De leerlingen krijgen op school les van een Haags raadslid, bezoeken de Raadzaal in het Stadhuis aan het Spui en duiken in het verleden. Tijdens een excursie naar het Oude Stadhuis aan de Groenmarkt en het Haags Historisch Museum ontdekken de leerlingen welke problemen het stadsbestuur in de afgelopen eeuwen moest oplossen. De problemen van lang geleden lijken soms erg op die van nu.

Via Cultuurschakel biedt het museum zeven museumlessen aan, rondom de verschillende thema's uit de ladekast van Cultuuronderwijs op zijn Haags; Identiteit, Onze Stad, Utopie en Verhalen. Alle onderwijsniveaus zijn in de lessen verwerkt.

Ook is het museum in te zetten als Kunstenaar/expert in de klas via Cultuurschakel.

Educatie voor kinderen en jongeren buiten school

Tijdens de Haagse schoolvakanties, de Kindermuseumnacht, Open Monumentendag en Festival de Betovering werden creatieve en kunstzinnige workshops voor kinderen georganiseerd.

Net als in voorgaande jaren organiseerde het museum in samenwerking met Museum de Gevangenpoort in 2018 colleges voor kinderen van 8 tot 12 jaar. Dit jaar over de Haagse dierentuin, het poppenhuis van Lita de Ranitz, de geschiedenis van de badmode en Johan van Oldenbarnevelt. Het aantal deelnemers aan activiteiten voor kinderen en jongeren in de vrije tijd was 1.834 (incl. Museumnacht Kids)

Volwasseneneducatie

In 2018 daalde het aantal volwassen deelnemers aan cultuureducatie en -participatie naar 969 (2.249 in 2017). Terwijl het aantal aangeboden activiteiten daarentegen was toegenomen naar 81 (56 in 2017) Dit verschil laat zich verklaren doordat er in 2017 meerdere grootschalige evenementen waren georganiseerd in tegenstelling tot 2018.

Het aanbod voor volwassenen bestond uit:

- rondleidingen, lezingen en andere educatieve activiteiten bij tijdelijke tentoonstellingen
- zwaan-kleef-aan-rondleidingen op zondagmiddag
- maandelijkse rondleidingen door Paleis Kneuterdijk (Raad van State)
- Blik op Den Haag (i.h.k.v. alfabetiseringsonderwijs) uitgebreid met o.a. een stadswandeling door de binnenstad en een verdiepingles om herhaalbezoek te stimuleren
- 'Zomerstek': zomeractiviteiten voor ouderen in samenwerking met Stad en Kerk.

Activiteiten in Historisch Informatie Punten (HIP)

Voor volwassenen waren er een aantal rondleidingen inclusief koffieontvangst in het museum. De deelnemers werden met de bus opgehaald en teruggebracht bij de HIP's. Het museum ziet de aantallen jaarlijks stijgen. Voor

kinderen organiseerde het museum workshops in de Historische Informatie Punten die onderdeel uitmaken van een aantal bibliotheekvestigingen in de stad.

Participatieprojecten

Het museum organiseerde de volgende participatie-activiteiten:

- **MijnDenHaag***: 4 groepen namen in 2018 deel aan dit participatieproject. Naast deze deelname in groepen was er de mogelijkheid om -individueel- tijdens de Topstukkendag een verhaal aan te dragen.
- **Ontsluiting van verhalencollectie in het museum** Medio 2018 is een webapplicatie ontworpen om onze verhalencollectie nog beter te ontsluiten. Op een touchscreen kunnen onze bezoekers de verhalencollectie doorzoeken. Het gaat om ca. 1500 MijnDenHaag*verhalen en ca. 250 verhalen die zijn vastgelegd op film in de verhalenkast i.s.m. Riboet Verhalenkunst. De applicatie is gelanceerd en wordt continue aangevuld met verhalen.
- **Verhalentafel/Haagse Herinneringen** in samenwerking met Bibliotheek Den Haag en het Haags Gemeentearchief. Dit project werd in 2018 2 keer georganiseerd met als onderwerpen Badplaats Scheveningen en het vergissingsbombardement op het Bezuidenhout op 3 maart 1945. De resultaten waren te zien op de website www.haagseherinneringen.nl. en in de tentoonstelling *Groeten uit Scheveningen*.
- Jaarlijkse **Dag van de Haagse Herinneringen** in de Centrale Bibliotheek, georganiseerd vanuit de projectgroep Verhalentafel/Haagse Herinneringen. Dit jaar gingen de lezingen en workshops over het thema 1968; een jaar van Revolutie met o.a. Roel Jansen,
- **Verhalen collectie**; de collectie is aangevuld met eerlijke en ontroerende verhalen over het thema slavernij. Ook zijn de gefilmde verhalen die het museum sinds 2013 verzamelt, openbaar toegankelijk gemaakt via een digitale portal op zaal.
- **Ingezonden familiefoto's op Scheveningen**; Het museum is voor de expositie *Groeten uit Scheveningen* op zoek gegaan naar familiefoto's die het strand van Scheveningen tonen. Aan deze oproep werd massaal gehoor gegeven: er zijn bijna vijfhonderd foto's ingezonden door zo'n driehonderd deelnemers. Het resultaat overtrof onze verwachtingen. Een selectie van deze foto's was vanaf 30 juni te zien in de expositie. Een compleet overzicht van alle inzendingen is te zien op Facebook. Een aantal foto's zal in het Haags Gemeentearchief worden opgenomen.

In de in 2018 uitgegeven publicatie '*Verhalen van goud*' zijn de resultaten van enkele van deze participatieprojecten nader beschreven en geeft het museum aan welk belang zij hecht aan de participatie van de bewoners van de stad bij de duiding van de geschiedenis van Den Haag. Het museum vervult hierin (volgens een anderen) een voortrekkersrol en zal hier zeker mee doorgaan in samenwerking met de Haagse erfgoedinstellingen en andere stadsmusea.

Jaaroverzicht belangrijkste evenementen

-In het kader van de tentoonstelling *Afrikaanse bedienden aan het Haagse Hof* vonden twee lezingen plaats. Valika Smeulders verzorgde op 7 januari een lezing met aansluitend een stadswandeling. Op 13 januari gaf Esther Schreuder een presentatie aan gasten van de Vrije Academie.

-Op 10 maart was er muziek in de Schutterszaal in het kader van het Kamermuziekfestival

-Dit jaar werd de tweede editie van de **Museumnacht Kids** Den Haag georganiseerd (zaterdag 17 maart). Er waren diverse activiteiten rondom het thema 'Beestenboel': er liep een ooievaar rond, kinderen konden zelf dierenoren of -staarten maken en er was een vossenjacht (speurtocht) door het museum. Ook werden er flietsrondleidingen aangeboden rondom dieren in de collectie, kinderen werden geschminkt en men kon een poppentheatervoorstelling bijwonen. De avond kon worden vereeuwigd in de photobooth. Een mooi bezoekersaantal van 1388 was het resultaat.

-De **Nationale Museumweek** liep van 9 t/m 15 april. Op zaterdag 14 april, tijdens de **Dag van de Haagse geschiedenis** organiseerde het Haags Historisch Museum diverse activiteiten met het thema: Vreemde Vogels. Er was een 'échte' Haagse Ooievaar die de kinderworkshop verzorgde: maak je eigen knuffelooievaar. Tevens waren er instaprondleidingen 'De wereld achter een poppenhuis' en 'Typisch Haags' en was er een lezing over Lita de Ranitz, welke werd gegeven door Ileen Montijn.

-Op 27 april werden in het kader van **Koningsdag** Oranje Quicktours georganiseerd.

-4 mei lezing over George Maduro door Kathleen Brandt-Carey

-9 juni **Bunkerdag**

-2 en 10 juni Kinderworkshops bij Wereld achter het poppenhuis

-30 juni Opening/familiedag **Groeten Uit Scheveningen**

-Het **Hollands Historisch Festijn** (voorheen Haags Historisch Festijn) werd dit jaar gevierd op 11 en 12 augustus. Men kon beide dagen aansluiten bij een instaprondleiding over de 17de- en 18de-eeuwse stadhouders in Den Haag. Op zondag werd er tevens een lezing georganiseerd door vereniging Vrienden van de Witt: 'Waartoe de Acte van Seclusie? Nooit meer een Oranje als stadhouder aanstellen' door Marcel Nonhebel.

-Tijdens de **Open monumentendagen** (8 en 9 september) bood het Haags Historisch Museum gratis entree aan haar bezoekers. Op zondag vond een feestelijke familiedag plaats in het kader van *Groeten uit Scheveningen*. Gastconservator Saskia Kuus verzorgde een aantal flitslezingen op zaal, Lisa van Wanrooij organiseerde (in historisch badkostuum) familierondleidingen. Daarnaast was er een poppentheatervoorstelling, familieworkshop, gratis koffie/thee/limonade en kon men een familieportret maken in historische badmode. Buiten bij de entree deelde ijssalon Fanielje maar liefst 700 gratis ijsjes uit. Het weekend was een succes met 1786 bezoekers.

-Op 4 oktober organiseerde het museum in het kader van het Museumcongres (NMV) rond **Diversiteit en Inclusiviteit** een workshop voor museumprofessionals over het eigen diversiteitsbeleid en de ervaringen met het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten. (zie ook p. 12 Diversiteit)

-Dit jaar stond de **Museumnacht Den Haag** 'in vuur en vlam'. Op 6 oktober ging het Haags Historisch Museum even terug naar 1 juli 1913: de avond dat voor het eerst de Argentijnse Tango werd gedanst in het Kurhaus. Diverse flitsrondleidingen gingen over de tentoonstelling *Groeten uit Scheveningen*, er was live tangomuziek, men kon zelf de tango leren dansen in de Schutterszaal en aan creativiteit ontbrak het niet bij de workshop: maak je eigen roos. Nadat ook het haar en make-up helemaal in stijl was verzorgd, kon men de avond vereeuwigen bij Camera Nostalgia: een ouderwetse balgcamera met nieuwe technieken. De Museumnacht was een groot succes en had sinds jaren weer meer dan 2.000 bezoekers, namelijk 2.168.

-13 oktober **Topstukendag MijnDenHaag***

-Oktober was de **Maand van de Geschiedenis**, waarbij op 20 oktober in het Haags Historisch Museum een boekbespreking werd georganiseerd in samenwerking met Dutch Caribbean Book Club. 'Ridder zonder vrees of blaam: Het leven van George Maduro 1916-1945' werd voorgedragen door Kathleen Brandt- Carey.

-14 december **Museum Take Over** (zie p. 13 Diversiteit)

2. PRESTATIECIJFERS HAAGS HISTORISCH MUSEUM 2018

Instelling: Haags Historisch Museum / contactpersoon: Martijn van Oostroom
Telefoon: 070 312 30 66 / mail: vanoostroom@haagshistorischmuseum.nl

	Raming 2018	Realisatie 2018	Opmerkingen
COLLECTIE EN TENTOONSTELLINGEN			
Voorwerpen in beheer	7.800	7814	
Tijdelijke tentoonstellingen in Den Haag	6	6	
waarvan in eigen huis	5	5	
Vaste tentoonstellingen in eigen huis	4	4	

BEZOEKERS			
TOTAAL AANTAL BEZOEKERS IN 2018	43.250	42.703	
Bezoekers in huis (exclusief cultuureducatie en -participatie)	35.100	34.183	
waarvan betalende bezoekers	24.000	27.781	
waarvan niet-betalende bezoekers	4.500	2.276	
waarvan Urban Trail	4.000	0	geen deelname in 2018
waarvan bezoekers Museumnacht	1.500	2.168	
waarvan bezoekers Open Monumentendag	900	1.742	
waarvan bezoekers met Ooievaarspas	200	216	
Bezoekers op locatie	125.000	125.000	bij: Cultuurankers, HIPs, Prinsjesdag Experience en Raad van State

CULTUURPARTICIPATIE			
Activiteiten, lezingen, workshops, etc. voor volwassenen			
Deelnemers	2.000	969	excl. Museumnacht en Monumentendag
Aangeboden verschillende activiteiten	80	81	
Activiteiten voor kinderen en jongeren (buitenschools)			
Deelnemers t/m 12 jaar	250	446	
Deelnemers 13 - 18 jaar	-	-	niet apart geregistreerd
Bezoekers Museumnacht Kids	900	1.388	
Aangeboden verschillende activiteiten	20	34	

CULTUUREDUCATIE			
Aanbod voor Haagse scholen			
Lessen / activiteiten primair onderwijs	111	137	
Deelnemende scholen primair onderwijs	120	59	
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	2.500	3.380	
waarvan leerlingen op locatie	100	22	
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	20	24	
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	10	5	
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	500	463	
Aanbod voor niet-Haagse scholen			
Lessen / activiteiten primair onderwijs	22	12	
Deelnemende scholen primair onderwijs	12	7	
Deelnemende leerlingen primair onderwijs	500	53	
Lessen / activiteiten voortgezet onderwijs	60	56	
Deelnemende scholen voortgezet onderwijs	20	27	
Deelnemende leerlingen voortgezet onderwijs	1.500	1821	

3. Cultureel ondernemerschap

Het Haags Historisch Museum vormt samen met Museum de Gevangendoor de Stichting Haags Historisch Museum. Het Haags Historisch Museum wordt gesubsidieerd door de Gemeente Den Haag en Museum de Gevangendoor door het Rijk.

De gescheiden financiering vereist voor elk van beide locaties een aparte begroting en een aparte inhoudelijke en financiële verantwoording. Deze gegevens zijn in de jaarrekening opgenomen en worden door de accountant en Gemeente en Rijk goedgekeurd.

Dit jaarverslag heeft betrekking op het Haags Historisch Museum.

Visie, doelen en resultaten

Het Haags Historisch Museum streeft als cultureel ondernemer naar een gezonde financiële situatie waarin risico's worden gespreid, kostenefficiënt wordt gewerkt -onder andere door samenwerking met andere musea- en eigen inkomsten en bijdragen uit private middelen worden gestimuleerd.

Het museum is behoedzaam met het nemen van risico i.v.m. een beperkt eigen vermogen.

De strategie bij tegenvallende inkomsten is als volgt. Bij tegenvallend publieksbezoek kunnen variabele kosten na verloop worden verminderd. Het gaat hier bijvoorbeeld om kosten van de schoonmaak. Eventuele aanpassingen in het exploitatiemodel kunnen met vertraging worden opgevangen door de flexibele schil van het Haags Historisch Museum.

Om de kosten voor de inhuur van beveiliging te beperken leidt de Stichting al enkele jaren stagiairs beveiliging op met een eigen team van praktijkbegeleiders. In 2018 zijn er zo in totaal 7 stagiairs opgeleid. Helaas wordt het steeds moeilijker om stagiairs te vinden voor de beschikbare stageplekken in zowel Het Haags Historisch Museum als ook in Museum de Gevangendoor, dit lijkt het gevolg van de aantrekkende economie. Dat maakt de inhuur van gediplomeerde, en dus duurere krachten, helaas steeds vaker noodzakelijk.

De toegangsprijs voor het Haags Historisch Museum bedroeg in 2018 € 10,00 voor volwassenen en voor kinderen (6 t/m 17 jaar) € 2,75. De toegangsprijs is per 1 januari 2017 verhoogd, nadat deze sinds 2012 jarenlang constant was gebleven op € 7,50 voor volwassenen. De gemiddelde opbrengst per bezoek bedroeg in 2018 € 4,47 excl. BTW, een daling ten opzichte van 2017, toen dit gemiddeld € 4,56 excl. BTW bedroeg. Deze hogere gemiddelde opbrengst in 2017 was incidenteel; de Stichting Museumkaart keerde dat jaar een hogere vergoeding per bezoek uit aan alle musea.

Door de daling van het aantal bezoekers in 2018 ten opzichte van 2017, grotendeels ten gevolge van de lange warme zomer van 2018, zijn de opbrengsten uit kaartverkoop lager dan begroot: € 191.040 (uitkomst 2018) versus € 218.000 (begroting 2018).

Het Haags Historisch Museum verhuurt incidenteel zalen voor vergaderingen, presentaties en evenementen. In 2018 heeft de zaalverhuur de Stichting ca. € 12.400 opgeleverd. Begroot was een uitkomst van € 11.600.

Het museum beschikt over een winkel waar naast museumkaarten, (eigen) publicaties, souvenirs en ansichtkaarten die verband houden met de collectie en tentoonstelling worden verkocht.

Op het gebied van Horeca beschikt het museum slechts over een warme drankenautomaat. Een museumcafé met personeel en een menukaart is voor het huidige museum niet exploitabel.

Winkel en Horeca realiseerden gezamenlijk in 2018 € 42.877 in het Haags Historisch Museum, begroot was € 45.000 voor het HHM.

Het Haags Historisch Museum ontving in 2018 een meerjarige exploitatiesubsidie van € 1.720.006 van de Gemeente Den Haag. In 2017 bedroeg de subsidie eveneens € 1.720.006. In de loop van 2018 is een trendbijdrage toegekend van € 43.009. De totaal verleende subsidie bedraagt daarmee € 1.763.015. Met ingang van 2017 ontvangt het museum een structurele bijdrage voor de ondersteuning van het Netwerk Erfgoed Migranten van de Dienst Onderwijs, Cultuur en Welzijn. (€ 35.000). Ook vanuit het Programma Integratie is een jaarlijkse bijdrage van €35.000 voor ditzelfde netwerk toegekend. Ook deze bijdrage zit verwerkt in de genoemde subsidieverlening. Dit bedrag is volledig besteed en wordt verantwoord in de jaarrekening (zie bijlage VI)

Het Haags Historisch Museum was ook in 2018 in belangrijke mate afhankelijk van financiële steun van fondsen en sponsors en steun van schenkers. Zo werd uit private en publiek middelen (buiten de gemeentelijke subsidie) € 115.789 geworven voor diverse tentoonstellingen en projecten van het Haags Historisch Museum. Begroot was een bedrag ad € 180.039. Het verschil van € 64.250 tussen het gerealiseerde bedrag en het begrote bedrag is terug te voeren op de niet gerealiseerde fondswerving voor de tentoonstelling over Johan van Oldenbarnevelt. De tentoonstelling kon uiteindelijk voor een lager bedrag gerealiseerd worden.

Het museum ontving voor tentoonstellingen en activiteiten bijdragen van:

- * Fonds 1818 (voor *De wereld achter een poppenhuis* en *Groeten uit Scheveningen*)
- * Fonds 21 (voor *Afrikaanse bedienden aan het Haagse Hof*)
- * De Frans Mortelmans Stichting (voor aankoop tegeltableau)

- * Hendrik Muller Vaderlandsch Fonds (voor aankoop tegeltableau)
- * MAOC Gravin van Bylandt Stichting (voor *De wereld achter een poppenhuis* en *Groeten uit Scheveningen*)
- * Prins Bernhard Cultuurfonds (voor *De wereld achter een poppenhuis*)
- * Stichting 'De Gijzelaar-Hintzenfonds' (voor *De wereld achter een poppenhuis*)
- * Stichting Doen (voor project '*Ons den Haag*')
- * Stichting F.S. Tijmstra (voor *De wereld achter een poppenhuis*)
- * Vereniging Vrienden Nieuwe Kunst (voor *De wereld achter een poppenhuis*)
- * VSB fonds (voor *Afrikaanse bedienden aan het Haagse Hof*)
- * Mondriaanfonds (voor *Afrikaanse bedienden aan het Haagse Hof*)

Overige bijdragen ontving het museum van:

- * Vriendenvereniging Die Haghe (heruitgave poppenhuisboek)
- * Sebastiaan Genootschap (voor sponsoring HBS i.v.m. shirtreclame en voor Aankoop tegeltableau)

Het Sebastiaan Genootschap vormt de businessclub van de Stichting Haags Historisch Museum. Bedrijven en organisaties die in dit genootschap zijn verenigd, ondersteunen het Haags Historisch Museum (en Museum de Gevangenpoort) door bijdragen te leveren aan aankopen, restauraties en activiteiten van de Stichting Haags Historisch Museum. Deze Stichting is niet aan te merken als een gelieerde rechtspersoon.

Het museum wordt bovendien gesteund door een grote groep vrijwilligers.

Ten einde de financiële risico's van de projecten van het Haags Historisch Museum af te dekken gaf de Stichting Steunfonds SHHM in 2018 (evenals in voorgaande jaren) een garantstelling. Mede dankzij de positieve resultaten van fondswerving hoefde daarvan ook ditmaal geen gebruik te worden gemaakt.

4. Maatschappelijk draagvlak: publieksbeleid, samenwerking, vrienden en businessclub

Publieksbeleid

Om relevante publieksgroepen te bereiken werd rond zowel de vaste collectie als de tijdelijke tentoonstellingen, projecten en evenementen in 2018 aandacht gegeneerd. De samenwerking met mediabureau Auke Smits werd voortgezet waarmee reclame efficiënter kan worden ingekocht. Corporate middelen als de seizoensfolder en algemene folder werden breed verspreid, maar ook werd een aantal nieuwe corporate media ingezet: advertenties in verschillende media -zoals de cultuurladders van landelijke dagbladen, digitale frames in culturele instellingen in de regio en wekelijkse posts op social media zoals Facebook en Instagram.

Per tentoonstelling werd een apart mediatraject ontwikkeld, bestaande uit een mix van online, print, radio- en tv-spotjes, advertenties en outdoor reclame. Uit onderzoek blijkt dat outdoor media effect heeft, vandaar dat regionale affichecampagnes standaard deel uitmaken van de tentoonstellingscommunicatie. Op NS stations en in het Haagse straatbeeld waren de affiches van de verschillende tentoonstellingen te zien. Free publicity blijft verreweg het meest effectieve middel. Een actief persbeleid is dan ook het zwaartepunt in de communicatiemix. Naast zichtbaarheid in de lokale media (naast veel free publicity ook adverteren) wordt er landelijk gericht gezocht naar de doelgroepen via gespecialiseerde tijdschriften als Museumtijdschrift, Geschiedenis Magazine en dergelijke). De tentoonstelling De Wereld achter een Poppenhuis was bijvoorbeeld onderwerp in het tijdschrift Dolls House World zodat ook een internationale groep liefhebbers kennis maakt met het poppenhuis van Lita de Ranitz.

Online media

De websites zijn gedurende 2018 up-to-date gehouden met tentoonstellingen, activiteiten en het laatste nieuws. Om meer bezoekers naar de websites te trekken is gewerkt aan de online vindbaarheid door middel van SEO (zoekmachine-optimalisatie) en SEA (Google AdWords). In 2018 is gestart met een samenwerking in het beheer van de Google Grant door bureau INTK, met als doelstellingen: vergroten merkbekendheid Haags Historisch Museum & Museum de Gevangenpoort, verhogen van de ticketverkoop/deelname van de activiteiten en verhogen van fysieke bezoeken aan het museum.

In 2018 is de nieuwsbrief per e-mail elke maand éénmaal verzonden. Daarnaast is het museum actief aanwezig geweest op de sociale media, vooral op Facebook, Instagram en Twitter, hetgeen resulteerde in een gemiddelde groei van volgers met zo'n 10%.

Hofvijverpasse-partout

Het Hofvijverpasse-partout werd in 2018 gecontinueerd. Zowel het Haags Historisch Museum als Museum de Gevangenpoort participeren hierin, samen met Museum Bredius en Galerij Prins Willem V. In 2018 ontving elk deelnemend museum een uitkering volgens een bepaalde verdeelsleutel. In totaal werden 506 passe-partouts verkocht bij de verschillende musea, hetgeen resulteerde in 1722 bezoeken.

Samenwerking

- Het Haags Historisch Museum werkt structureel samen met diverse museale en niet-museale partners:
- Het Haags Historisch Museum is lid van de Stichting Directieoverleg Haagse Musea en de Stichting Gezamenlijke Projecten Haagse Musea en doet mee aan de gezamenlijke Museumnacht, Museumnacht Kids en het Cultuurmenu.
- Het Haags Historisch Museum is voortrekker van het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten.
- Met de erfgoedpartners Haags Gemeentearchief en de afdelingen Monumentenzorg en Welstand en Archeologie van de gemeente Den Haag werkt het Haags Historisch Museum al enkele jaren samen om de Collectie Den Haag te ontsluiten. Samen met deze erfgoedpartners en met de Dienst Openbare Bibliotheek wordt bovendien samengewerkt bij participatieprojecten zoals de Verhalentafel/Haagse Herinneringen en bij de ontwikkeling en programmering van Historische Informatie Punten in de stadsdelen.
- Het Haags Historisch Museum, Museum de Gevangenpoort, Galerij Prins Willem V en Museum Bredius bieden het publiek een gezamenlijk Hofvijverpasse-partout aan.
- Het Haags Historisch Museum, Museum de Gevangenpoort en ProDemos werken samen op diverse gebieden zoals het aanbod voor scholen en de permanente opstelling met Prinsjesdag-experience in de monumentale ruimte onder de Ridderzaal.
- Het Haags Historisch Museum, Museum de Gevangenpoort, Museon en Stichting Oranjehotel hebben in 2015 afspraken gemaakt over samenwerking bij de toekomstige ontsluiting van het Oranjehotel. Nadat in 2016 en 2017 vooral de herinrichting van het Oranjehotel onderwerp van gesprek is geweest, is het Haags Historisch Museum in 2018 ook betrokken bij de ontwikkeling van het marketing- en communicatieplan van het Oranjehotel.
- het Haags Historisch Museum, Museum de Gevangenpoort, Museon, Stichting Oranjehotel, ProDemos, Vredespaleis, Humanity House, Just Peace Festival en de Haagse Campus van de Leidse universiteit in Den Haag hebben in 2018 verder gewerkt om in 2019 in gezamenlijkheid een programma (educatie, tentoonstellingen, evenementen) te realiseren rond het thema Vrede, Recht en Internationale Samenwerking.
- het Haags Historisch Museum werkt ook in 2018 samen met de Stichting Europees Erfgoed Atlantikwall voor de organisatie van de 'bunkerdag'.
- Het Haags Historisch Museum heeft in 2015 een overeenkomst afgesloten met de Fundatie van Beijeren van Schagen en de Stichting Noodopvang Haaglanden over de publieke ontsluiting van de originele Regentenkamer

in het Oude Mannenhuis aan de Oude Molstraat. In 2018 is de restauratie van de behangselschilderingen opgepakt, waarbij het museum optreedt als adviseur.

- Het Haags Historisch Museum is betrokken bij de ontwikkeling van het Haags Museumkwartier.
- Het Haags Historisch Museum vervult een actieve rol in bestuur en redactie van het magazine Haagse Historie.
- Het Haags Historisch Museum werkt samen met Cultuurschakel aan de ontwikkeling van de leerlijn Erfgoed in het kader van het nieuwe gemeentelijke beleid Cultuuronderwijs op zijn Haags.
- Het Haags Historisch Museum werkt in 2018 samen met Cultuurschakel als partner en sponsor in het ontwikkelen van een speciaal leertraject genaamd de Haagse Cultuuracademie, om de culturele diversiteit onder toekomstige professionals in de cultuur- en erfgoedsector in Den Haag te stimuleren.
- Het Haags Historisch Museum werkt samen met andere musea in het kader van de MuseumJeugdUniversiteit.
- Het Haags Historisch Museum is lid van het Haags Preventie Netwerk.

Vrijwilligers

Op 31 december 2018 waren 46 vrijwilligers verbonden aan Het Haags Historisch Museum en Museum de Gevangenpoort. De vrijwilligers doen werk op allerlei gebied en zijn onmisbaar in de dagelijkse bedrijfsvoering van de beide musea. Zij verzorgen rondleidingen, zijn gastheer/gastvrouw, werken aan de collecties en de tentoonstellingen.

Vrienden

De Geschiedkundige Vereniging Die Haghe - Vrienden van het Haags Historisch Museum is sinds 1 januari 2016 de officiële vriendenvereniging van het Haags Historisch Museum en Museum de Gevangenpoort.

De vereniging organiseerde in 2018 verschillende lezingen en rondleidingen in het Haags Historisch Museum. Een groot aantal leden bezocht het museum tijdens activiteiten naar aanleiding van de tentoonstellingen en voor de algemene ledenvergaderingen.

Die Haghe zegde het Haags Historisch Museum in 2017 een financiële bijdrage toe voor de heruitgave in 2018 van het boek over de collectie poppenhuizen van jonkvrouw Lita de Ranitz.

Sebastiaan Genootschap

Het Sebastiaan Genootschap ondersteunt het Haags Historisch Museum en Museum de Gevangenpoort door bij het publiek, in het bijzonder het beroeps- en bedrijfsleven, het bewustzijn voor en de betrokkenheid bij het Haagse erfgoed te versterken.

Ter ondersteuning van het wervingsbeleid van het bestuur is met steun van ere-voorzitter burgemeester J.J. van Aartsen een Comité van Aanbeveling in het leven geroepen, bestaande uit Prof. mr. M.W.C. Feteris, president van de Hoge Raad der Nederlanden, generaal-majoor b.d. H. Morsink, Kanselier van de Nederlandse Orden, Mr. dr. A.M.M. Orie, rechter in het Joegoslavië Tribunaal, mevrouw S.C. Tóth, ondernemster, Drs. A.F. van der Touw, voorzitter Raad van Bestuur Siemens Nederland en Mr. Paul van Vliet, cabaretier. Burgemeester P.C. Krikke is in 2017 oud-burgemeester J.J. Van Aartsen opgevolgd als ere-voorzitter van het Sebastiaan Genootschap.

In 2018 heeft het Sebastiaan Genootschap een financiële bijdrage geleverd met betrekking tot de aankoop van een aanwinst voor de museumcollectie (Rozenburg tegeltableau) en de shirtsponsoring voor HBS-Craeyenhout.

Het jaarverslag 2018 van het Sebastiaan Genootschap wordt gepubliceerd op de website van het Haags Historisch Museum.

5. Diversiteit

Diversiteit en het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten

Het Haags Historisch Museum is er voor alle inwoners van Den Haag. Sinds 2011 zet het stadsmuseum actief in op erfgoed, urbane diversiteit en migratie. Het museum is een van de eerste gevestigde Haagse culturele instellingen geweest die naar buiten trad met een visie op culturele diversiteit. Het museum initieerde om deze reden in 2011 het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten waar het museum nog steeds voorzitter van is. In het Netwerk participeert een dertigtal migrantenorganisaties uit Den Haag en omstreken, dat zich bezighoudt met het erfgoed van de eigen achterban. Gezamenlijk zetten deelnemers zich in om het erfgoed in Den Haag dat gerelateerd is aan migratie te verzamelen, te behouden en te ontsluiten. Het museum ontwikkelde in de afgelopen jaren met netwerkpartners reeds vele projecten. Dankzij waardering van de gemeente, die sinds het Kunstenplan 2017-2020 het project Erfgoed Migranten langdurig ondersteunt, heeft het museum tot groot genoegen stappen gezet om museumbreed een langetermijnvisie te ontwikkelen op culturele diversiteit, inclusiviteit, erfgoed, migratie en de veranderende stad.

Concreet betekende dit dat het museum in 2018 dit beleid verder uitrolde. In 7 cultuurankers stond tegelijkertijd een Haags Historisch Museum expositie in het kader van 'Feest aan Zee in de stad'. Op locatie organiseerde het museum ook een expositie in het pas geopende Migratie Museum. Het museum werkte verder aan een inclusief collectieplan, zette stappen om het marketingplan om multiculturele doelgroepen te behouden uit te voeren, gaf lezingen aan collega's en erfgoedprofessionals over de succesvol gebleken Haags Historisch Museum methode, bleef uiteraard netwerkbijeenkomsten organiseren en in diverse samenstellingen samenwerken met netwerkpartners en, ondernam prachtige participatieve projecten met zowel jonge als oude cultureel diverse stadsgenoten.

Onze aanpak leidde tot de volgende resultaten in 2018:

Netwerk, gedurende het jaar

In wisselende samenstellingen komen netwerkpartners 4 keer per jaar plenair bijeen. Ontmoeting, kennisdeling en verbinding tussen deelnemers van het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten is het uitgangspunt en van cruciaal belang. Via het Netwerk ontmoeten verschillende Haagse migrantenorganisaties en gevestigde erfgoedinstellingen elkaar en leren zij elkaars achterban beter kennen en vooral, vertrouwen om eventuele samenwerkingen aan te gaan. Er vonden vier netwerkbijeenkomsten plaats. De volgende sprekers werden uitgenodigd: de voorzitter van Stichting die haar archief in het voorjaar zou overdragen aan het Haags Gemeentearchief, de directeur van het (destijds nog te openen) Migratie Museum i.o., de directeur van de Tong Tong Fair, de projectleider van de Haagse Cultuuracademie, de voorzitter van de Stichting Lalla Rookh Academic Chair on Indian Diaspora en de trekker van het project Haags Verhaal. Op deze manier draagt het Netwerk bij aan het professionaliseren van migrantenorganisaties, die veelal bestaan uit gepassioneerde vrijwilligers werkzaam in andere sectoren dan kunst en cultuur. Zo'n 30 Haagse migrantenorganisaties zijn bij het Netwerk betrokken. De projectleider onderhoudt contact met de verschillende netwerkpartners.

Badkoetshokje op locatie, in het kader van 200 jaar Feest aan Zee, april t/m december 2018

Het Badkoetshokje, een educatieve installatie, werd ontwikkeld door het Haags Historisch Museum in samenwerking met de wijkcultuurankers en was gelijktijdig te zien in 7 stadsdelen in de wijkcultuurankers: Laaktheater, Theater Dakota, Theater De Nieuwe Regentes, Theater De Vaillant, Diamanttheater, Bibliotheek Leidschenveen-Ypenburg en Bibliotheek Nieuw Waldeck. Historische beelden uit de collectie van het Haags Historisch Museum die het Badkoetshokje toonde, vertelden het publiek hoe mensen zich vroeger gedroegen aan zee. Binnen in hokjes stonden de persoonlijke verhalen van bewoners anno 2018 uit betreffend stadsdeel centraal. Het Badkoetshokje was een aanleiding voor de wijkcultuurankers om diverse participatieve projecten met hun wijkbewoners te ondernemen binnen het thema. Het Haags Historisch Museum verzamelde stadsbreed verhalen in samenwerking met de wijkcultuurankers, de netwerkpartners en Riboet Verhalenkunst. Samen werd ontdekt hoe stadsgenoten heden ten dage in Den Haag de badplaats, het strand en de zee ervaren. Op een tv-scherm in het Badkoetshokje waren deze ontroerende verhalen van superdiverse stadsgenoten te beluisteren en bekijken. Van de door het HHM verzamelde verhalen maakten de cultuurankers een rondreizende theatervoorstelling. Het Haags Historisch Museum beschouwde dit project ook als onderzoeksproject naast de tentoonstelling in het Haags Historisch Museum 'Groeten uit Scheveningen'.

Dutch Caribbean Book Club bespreekt biografie van George Maduro in HHM, 20 oktober 2018

Het Haags Historisch Museum ontving in 2018 een bijzondere schenking van de familie van George Maduro (1916-1945). Het ging om persoonlijke objecten van de jonge Maduro die na de Tweede Wereldoorlog door de familie zijn bewaard. Een deel van de objecten is opgenomen in de vaste opstelling in het museum. In de biografie *Ridder zonder vrees of blaam: Het leven van George Maduro 1916-1945* schetst auteur Kathleen Brandt-Carey een beeld van George Maduro, Ridder in de Militaire Willemsorde en naamgever van 's werelds vrolijkste oorlogsmonument Madurodam.

Ter gelegenheid van de Maand van de Geschiedenis organiseerde netwerkpartner de Dutch Caribbean Book Club in samenwerking met het Haags Historisch Museum een bijeenkomst, gewijd aan George Maduro. Enkele prominente leden bestudeerden de biografie van George Maduro en namen deel in een panel om samen met de auteur het leven van de Curaçaose verzetsheld George Maduro te bespreken. George Maduro wordt door velen

gezien als een van de Haagse helden van het Caraïbisch verzet. Deze bijeenkomst, een succesvolle samenwerking tussen netwerkpartners, was volledig volgeboekt.

145 Jaar Hindostaanse Migratie op locatie, 20 december 2018 – heden

In 2018 is het 145 jaar geleden dat de eerste Brits-Indische contractarbeiders, later Hindostanen genoemd, in Suriname voet aan wal zetten. Deze migratie leidde ertoe dat 145 jaar later Den Haag een enorme groep stadsgenoten kent van Hindostaanse komaf. Den Haag huist zelfs de meeste inwoners van Indiase afkomst van het Europese vasteland. Als afsluiting van het herdenkingsjaar 2018 besteedt het Haags Historisch Museum samen met netwerkpartner Stichting Lalla Rookh Academic Chair on Indian Diaspora aandacht aan deze typisch Haagse herdenking en viering. De expositie 145 Jaar Hindostaanse Migratie opende op 20 december in het Migratie Museum aan het Hoge Zand.

Lezing Museumkennisdag Nederlandse Museumvereniging, 4 oktober 2018

Titel: Afrikaanse bedienden aan het Haagse hof en de samenwerking met het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten. Door: Kiran Sukul (projectleider) en Marco van Baalen (directeur).

Het Haags Historisch Museum werd in 2018 gevraagd een bijdrage te leveren aan het Museumcongres 2018 met thema 'Diversiteit'. Als casus werd genomen de samenwerking met het Netwerk Erfgoed Haagse Migranten in de voorbereiding naar en tijdens de loop van de tentoonstelling Afrikaanse Bedienden aan het Haagse hof (2017); bij uitstek een voorbeeld van een succesvolle samenwerking binnen het Netwerk. In deze bijeenkomst werd toegelicht hoe het project tot stand kwam in samenwerking met het Netwerk en op welke manier de *source communities* hun stem lieten horen. Van The Hague African Festival, de Dutch Caribbean Book Club, Stichting Sankofa, Stichting Splika tot Miss Black Hair Deborah Cameron, deze typisch Haagse partners met afro roots leverden een onmisbare bijdrage aan het intensieve samenwerkingsproject in 2017. Het Haags Historisch Museum vond het daarom ook noodzakelijk dat deze partners tijdens deze bijeenkomst ten overstaan van museumcollega's ook aan het woord kwamen. Onder leiding van moderator Nancy Jouwe ontstond een gesprek tussen museum, netwerkpartners en museumcollega's uit andere delen van het land.

Uitwisseling met Surinaamse gidsen in samenwerking met Dutch Culture, 19 september 2018

In samenwerking met Dutch Culture organiseerde het Haags Historisch Museum voor de Stichting United Tour Guides of Surinam (Bondru Tours) een Den Haag & Slavernij wandeling en nagesprek. De slavernij wandeling werd in 2013 ontwikkeld door het Haags Historisch Museum in samenwerking met netwerkpartner Pasado Presente in de persoon van Valika Smeulders. De wandeling voert langs Haagse plekken die herinneren aan het slavernijverleden. De uitwisseling met de Surinaamse erfgoedgidsen over slavernij, beladen erfgoed en gedeelde geschiedenis was buitengewoon zinnig voor onze eigen museumdocenten zowel als voor de Surinaamse gidsen. De dialoog op gang brengen en houden is een van de taken van ons stadsmuseum.

Museum Take Over, augustus t/m december 2018

In het najaar startte het Haags Historisch Museum een traject met Haagse jongeren uit de binnenstad in samenwerking met Deborah Cameron en DeeDee's Kids. Het Haags Historisch Museum besloot een groep jongeren uit onze stad voor één avond de regie te geven over het museum. Als voorbereiding op de Museum Take Over bezochten de jongeren gedurende het najaar tweewekelijks het museum en bezocht het museum hen. Hun werk, in de podiumkunstsfeer gelegen, maakten zij op basis van de vraag: 'Wat draagt mijn persoonlijke geschiedenis bij aan het verhaal van Den Haag?' Het doel van dit evenement was om jongeren uit het centrum van Den Haag zich meer thuis te laten voelen in het museum, dat het belangrijk vindt de geschiedenis van alle stadsgenoten een plek te geven. Deze aanpak resulteerde in een bijzonder evenement dat plaatsvond binnen de muren van het Haags Historisch Museum. DeeDee's Kids, getalenteerde jongeren tussen de 14 en 19 jaar die wekelijks bij elkaar komen in Theater De Vaillant, organiseerden op 14 december een dynamisch en avondvullend programma op zaal vol zang, dans, muziek, spoken word en rap. Ook droegen zij onder leiding van het Haags Historisch Museum en Deborah Cameron zorg voor fondswerving, communicatie, catering en educatie behorend bij de Museum Take Over. Zij speelden zelfs een rol in de beveiliging van het, hun evenement. De jongeren namen hun achterban en familie mee en waren merkbaar de bazen van de avond in het museum op 14 december.

Code Culturele Diversiteit

De bovenstaande opmerkingen hebben betrekking op drie van de vier P's van de Code Culturele Diversiteit, namelijk op Programma, Partners en Publiek. Met betrekking tot het Personeelsbeleid en toepassing van de Code Culturele diversiteit het volgende:

Stichting Haags Historisch Museum heeft hier een belangrijk aandachtspunt van gemaakt in haar personeelsbeleid van de afgelopen jaren. Zo wordt er bij personeelswerving altijd melding gemaakt dat de Stichting Haags Historisch Museum streeft naar een (cultureel) diverse samenstelling van de organisatie.

Om de culturele diversiteit onder toekomstige professionals in de cultuur- en erfgoedsector in Den Haag te stimuleren is de stichting afgelopen jaar als partner en sponsor betrokken geweest bij een speciaal ontwikkeld leertraject, de Haagse Cultuuracademie genaamd. De deelnemers aan dit leertraject waardeerden de bijdrage van de stichting aan deze leergang met het toekennen van een inspirational award.

Met ingang van 1-1-2019 is de projectleider Diversiteit/Erfgoed Haagse migranten in dienst gekomen van de Stichting Haags Historisch Museum. Door additionele financiering zal het in de toekomst hopelijk ook mogelijk worden dat deze medewerker ook direct voor de Gevangenpoort gaat werken. Nu is daar geen geld voor. Ambitie voor 2019 en 2020 bij het innoveren van onze rondleidingen als onderdeel van de nieuwe beleidsplannen (brug slaan tussen heden en verleden en tussen 'hier' en 'daar') zal er ook vooral worden ingezet op het werven van een (cultureel) 'diversere' poule van rondleiders. Hierdoor zal de meerstemmigheid in het museum automatisch toenemen en zullen er ook 'diversere' verhalen worden verteld.

6. Collectie

Conservering

-Voor de tentoonstelling 'Man, macht & moord' werden de twee portretten van Johan van Oldenbarnevelt uit de collectie van het museum gerestaureerd door restauratieatelier Redivivus van Gwendolyn Boevé-Jones. Beide portretten zijn op paneel geschilderd. Ze werden schoongemaakt en waar nodig geretoucheerd en van een nieuwe vernislaag voorzien.

-Voor dezelfde tentoonstelling werd een zogeheten dwaal gereinigd. Dit is een soort handdoek die door een bediende over de schouder werd gedragen als hij voor een diner rondging met een kan water waarmee gasten hun handen konden wassen. Deze 17de-eeuwse dwaal met het ingeweven familiewapen van Johan van Oldenbarnevelt had jaren in het depot van het museum gelegen en was enigszins verkleurd. Sanny de Zoete, specialiste in het behandelen van 17de-eeuws textiel, heeft samen met textielrestaurator Daphne Reijs de dwaal behandeld en droeg ook zorg voor een optimale wijze van exposeren.

-In de aanloop van de tentoonstelling 'De wereld rond een poppenhuis' zijn enkele poppenhuizen licht gerestaureerd door Elien Voerman-Bruins.

-Een schenking van voorwerpen met betrekking tot George Maduro bestond voor een belangrijk deel uit kleding. Deze kleding heeft decennialang opgeborgen gezeten in koffers. Het was dan ook noodzakelijk om ze uitgebreid te reinigen alvorens ze te presenteren of op te bergen in het depot.

-Een hoeveelheid schilderijen, meubilair, een tapijt en andere textilia kreeg een zogeheten Veloxly-behandeling waarbij de ruimte zuurstofarm gemaakt wordt ter bestrijding van ongedierte als houtworm en mot.

-In het hoofdgebouw werd de bestrijding van zilvervisjes (franjestaarten) krachtig aangepakt. Het transitodepot werd opgeruimd en voorzien van nieuwe kasten. Papierwerk wordt voortaan zodanig bewaard dat er geen ongedierte bij kan komen. In de tentoonstellingszalen vond de bestrijding plaats via het spuiten van een bestrijdingsmiddel.

Onderzoek en ontsluiting collecties

-Naar aanleiding van de aankoop in 2017 van een tabaksdoos uit 1788 met de afbeelding van een meiboom deed museummedewerker Frank de Hoog onderzoek naar het fenomeen meiboomplanting in Den Haag. Dit resulteerde in een artikel in het Jaarboek Die Haghe.

-Voor de heruitgave van het boek *De poppenhuizen van jonkvrouwe Lita de Ranitz* verzamelde senior conservator Robert van Lit nadere gegevens. Zo werd onder meer de maakster van een 'Bavelaartje' (kijkkastje) van de Kanaalvilla in Scheveningen achterhaald. Ook kwam een onbekende foto van Lita de Ranitz zittend bij haar grote poppenhuis boven water.

-Frank de Hoog deed samen met Sanny de Zoete onderzoek naar de handdwaal (een handdoek die gebruikt wordt na het handenwassen) uit het bezit van Johan van Oldenbarnevelt.

-Nieuwe aanwinsten werden gedocumenteerd na uitgebreid onderzoek. Onder deze aanwinsten was een zilveren embleem van de Raad van Administratie en Discipline van Den Haag uit ca. 1795-1806.

-Sophie Olie deed afrondende werkzaamheden in het kader van haar onderzoek 'Herkomst helder' naar het eventuele 'oorlogsverleden' van de schilderijen van het museum. Zij bracht de door haar gevonden informatie onder in het digitale registratiesysteem Adlib en in een papieren administratiesysteem.

Publicaties

-Frank de Hoog, "'Tereren vande Prins, Is dese mei geplant". De traditie van de meiboomplanting in Den Haag (1635-1794)' In: Jaarboek Die Haghe 2018

-Robert van Lit, *De poppenhuizen van jonkvrouwe Lita de Ranitz*. Uitgave Haags Historisch Museum en Van Spijk/Rekafa Publishers bv, Venlo (deel 5 in de Groen-Gele reeks)

-Robert van Lit, 'De meesters van het poppenhuis'. In: tijdschrift Haagse Historie nr. 7, voorjaar 2018

-Robert van Lit, 'Chris Nigten (1951-2017). Historicus met liefde voor Den Haag en Europa'. In: Jaarboek Die Haghe 2018 (NB Chris Nigten was jarenlang lid van de commissie van advies van het Haags Historisch Museum)

-Robert van Lit en Lex van Tilborg, 'Haags Historisch Museum en Museum de Gevangenpoort in 2017'. In: Jaarboek Die Haghe 2018

-Lex van Tilborg, 'Haagse schutters. Ordebewakers of ordeverstoorers?' In: tijdschrift Haagse Historie nr. 7, voorjaar 2018

-Lex van Tilborg verzorgde de rubriek 'De wonderkamer' in het tijdschrift Haagse Historie

-Rosa Bilkes, Karen de Moor, Pieter de Bruijn, Marjonne Kubbe- Van Dijk, Nicole van Dijk, *Verhalen van goud*, 2018

Digitalisering

Ten behoeve van de digitale registratie van aanwinsten werden digitale opnames gemaakt. Ook werden objecten gefotografeerd ten behoeven van tentoonstellingen en op verzoek van derden. Op de website van het museum werd de nieuwe rubriek 'Diversen' geïntroduceerd, waarin twaalf objecten werden geplaatst. De rubriek 'Poppenhuizen' met 19 objecten werd geheel herschreven en voorzien van een nieuwe introductietekst. Voor verschillende rubrieken op de website werden in totaal 20 nieuwe teksten geschreven. Verder werden teksten geschreven voor een verhalenpagina met onderwerpen als de Haagse ooievaar, Den Haag stad of dorp en de kleuren groen en geel; deze teksten zijn nog niet op de website geplaatst.

Registratie

In het verslagjaar werden tientallen nieuwe aanwinsten geregistreerd in het digitale registratiesysteem Adlib. Een achterstand in het registreren van aanwinsten in eerdere jaren is voor een gedeelte ingelopen. Verder werd de literatuurdocumentatie van objecten uit de collectie op structurele basis aangevuld in Adlib.

Opvolging aanbevelingen Erfgoedhuis Zuid-Holland

Achterstanden in de registratie van aanwinsten werden ingelopen. Ten behoeve van het opbergen van grotere stukken textiel werd een speciaal rek aangeschaft. Om de kleding binnen de collectie beter te kunnen opbergen werden speciale stofhoezen gekocht. Op plekken waar dat ontbrak werd op de stellingplanken ibicel (een dun kunststof matje) aangebracht.

Aankopen

- Schilderij woonwagens door Abraham Fresco *Gabriël de Leeuw, Houten*
- Schilderij 'De Nieuwe Kerk met de Turfmarkt in Den Haag' door Herman Bogman *Joke van der Klugt, Leiden*
- Scheveningse souvenirs, begin 20ste eeuw *Diverse aanbieders via Marktplaats*
- Beschilderde ovale blikken trommel met afbeelding Haagse ooievaar, 19de eeuw *A.J.E. Kleijn, Delft*
- Schilderij 'Gezicht op Den Haag vanuit het noordwesten', toegeschreven aan Bartholomeus Johannes van Hove, ca. 1843 *Veiling Art and Antiques Group, Amsterdam*
- Negen hondenpenningen, periode 1934-1942 *A.J.E. Kleijn, Delft*
- Dertien geschilderde gezichten op de stadsrand van Den Haag door Eduard Houbolt, ca. 1920 *Kunstzaal Van Heijningen, Den Haag*
- Tinnen theestel van de Haagse firma Meeuws *Bette Rouppe van der Voort*
- Portret van prins Willem V door onbekende maker naar Tischbein, na 1789 *Venduehuis der Notarissen, Den Haag*

Schenken

- Persoonsbewijs, brief en enveloppe van George Maduro, alsmede zijn hutkoffer, kleding (waaronder legeruniformen), schermmasker, houten laarzenknecht en scheerkwast *George M. A Ivarez-Correa, Mc. Lean, Verenigde Staten van Amerika*
- Replica militaire onderscheiding van George Maduro
- Tinnen bordje, lepelvaasje en bloemenvaas *Pieter en Gonny den Dekker, Den Haag*
- Portret van F.S. Tijmstra (1863-1940), geschilderd door Pierre Stordiau, 1924 *Fred Tijmstra, Purmerend*
- Herdenkingstegel ziekenhuis Leyenburg, 1982 en prent Zuidwal ziekenhuis, 1971 *Ine Crincke, Den Haag*
- Neonreclame, schorten, melkglazen, flesopeners, verpakkingsmateriaal, schilderij van de winkel Dopmeijer, Rijswijkseweg 34, den Haag *Firma Dopmeijer, de heer en mevrouw Van Schoten, Den Haag*
- (Vermoedelijke) houten cijferkist van de voormalige St. Antonius van Paduaschool, Oilebomen 66, Den Haag *Ton Martens, Den Haag*
- Objecten uit apotheek C.Th. Voorhoeve, Frederik Hendriklaan, Den Haag, en oorlogsprentenboek door Ton van Tast *Ilse Voorhoeve, Wolphaartsdijk*
- Stroobiljet meidagen 1940, bekendmaking Duitse weermacht *J.A. Dorlas, Den Haag*
- Twee metalen miniatuuurgasmeters en zes gasmunten van de firma George Wilson in Den Haag *Peter Zerstegen, Rijswijk*
- Zes houten kruizen van de Waalsdorpervlakte (wordt overgedragen aan museum Oranjehotel) *Fries Verzetsmuseum, Leeuwarden*
- Documenten en andere voorwerpen die gerelateerd zijn aan Alexine Tinne *Alexine Crawford, Farnham, Engeland*
- Penning uitgereikt door de gemeente Den Haag, 1955 *C. van der Linden, Pijnacker*
- Negen koninklijke onderscheidingen en herinneringsmedailles, uitgereikt aan Frederik Schotte, opzichter bij de Koninklijke Paleizen ca. 1900-1950, met bijbehorende documentatie *Ada Bosman, Den Haag*
- Kostuum Willy Derby *Overdracht Haags Gemeentearchief*
- Zilveren dekseltje van een kannetje, in 1666 opgegraven bij het huis Reigersbergen *Rudolph F. van der Velden, Kempston, Engeland*
- Theelepeltje met afbeelding Kurhaus en Haagse ooievaar, ca. 1900 *Nelie Vermeer, Zoetermeer*
- Twee doosjes van de firma Krul te Den Haag *R. Glaser, Maastricht*
- Vijf straatnaamborden uit Den Haag *Gemeentewerken Den Haag*
- Uithangbord en plaquette van postzegelhandel Keizer, Passage 25-26 *Firma Keizer, Den Haag*
- Vogelvluchtgezicht op de 1^e Van der Kunstraat in Den Haag, geschilderd door onbekende kunstenaar *Ronald Neeleman, Zoetermeer*
- Portret Suzanne Wilhelmina Frauenfelder door Josje van den Berg, en grammofonplaat met gezang mevrouw Frauenfelder *Mevr. A.M. Frauenfelder, Den Haag*
- Mineraalwaterfles van de fabriek Gradatio in Den Haag *L. Schellekens, Katwijk*
- Metalen armschild Blokploeg Luchtbeschermingsdienst, Tweede Wereldoorlog *Marco van den Berg, Den Haag*

Bruiklenen aan derden

- Voor de tentoonstelling 'Lief en leed. Nederlandse familieportretten en hun geheimen' in Rijksmuseum Twenthe werden twee topstukken uitgeleend: het portret van Willem van den Kerkckhoven met zijn gezin en het groepsportret van de familie Stalpert van der Wielen, beide geschilderd door Johannes Mijtens.
- Het schilderij 'Twee wandelende dames op het duinpad' door Frederik Hendrik Kaemmerer werd uitgeleend aan

het Van Gogh museum voor de tentoonstelling en ging vervolgens door naar het Petit Palais in Parijs.

- Voor de tentoonstelling *'De vrouwen van Willem van Oranje'* in het museum Den Briel werd een portret van Willem van Oranje in bruikleen gegeven. Dit portret hing in langdurig bruikleen in het Oude Stadhuis van Den Haag. Op de plaats van dit portret is tijdelijk een portret van prins Willem IV opgehangen.
- Een vitrine in de wachtruimte van de Raad van State werd ingericht als verwijzing naar de tentoonstelling *'Groeten uit Scheveningen'*. Hiertoe werd een beeldje van een breiend Schevenings meisje van Rozenburgaardewerk uitgeleend, samen met wat opbergblikken met Scheveningse taferelen, ansichtkaarten etc.
- Voor de tentoonstelling over relieken in Museum het Catharijne Convent in Utrecht gaf het museum twee 'reliken' in bruikleen: de tong en vinger van de gebroeders De Witt en een vingerring die is gemaakt van een stuk metaal afkomstig van de kanonneerboot van J.C.J. van Speijk.
- Museum Panorama Mesdag ontving ten behoeve van zijn tentoonstelling *'Storm'* een door Bartholomeus Johannes van Hove geschilderd gezicht op Scheveningen uit ca. 1825-1850 in bruikleen.
- Een portret van prins Willem IV door een onbekende meester werd tijdelijk in bruikleen gegeven aan het stadhuis van Veere.

Langlopende bruiklenen aan derden

-In het Oude Stadhuis aan de Groenmarkt is al enige tijd geleden een schuttersstuk weggehaald en op de Schutterszaal van het Haags Historisch Museum gehangen. Op de plaats van het schuttersstuk zijn twee 18de-eeuwse portretten opgehangen, beide van Haagse regenten: Jan Hudde Dedel door Aert Schouman en Pieter van de Poel door een onbekende meester.

Langlopende bruikleen opgeheven

-Het schilderij *Hofvijver* door Adam van Breen werd teruggehaald uit het Huygensmuseum Hofwijck voor de tentoonstelling *'Man, macht & moord'*.

Bruiklenen van derden

-Voor de tentoonstelling *'De wereld achter een poppenhuis'* over Lita de Ranitz, haar echtgenoot Willem Bastiaan Tholen en hun vrienden, werden van de volgende personen en instanties bruiklenen ontvangen: Jacques A.C. Bartels, Wassenaar, Centraal Museum Utrecht, Ria en Lex Daniels, Amsterdam, Dordrechts Museum, Gemeentemuseum Den Haag, Haags Gemeentearchief, Koninklijke Bibliotheek, Den Haag, Koninklijke Verzamelingen, Den Haag, Museum Gouda, Collectie Pieterse, Wassenaar, Rogier Wieland, Den Haag, Remy van Zandbergen, Eindhoven, en particuliere collecties uit Amsterdam en Wassenaar.

-Voor de tentoonstelling *'Groeten uit Scheveningen'* werden bruiklenen ontvangen van: Gemeentemuseum Den Haag, Haags Gemeentearchief, Haags Openbaar Vervoermuseum, Muzee Scheveningen, Peter van Dam, Den Haag, Saskia Kuus, Leiden, Paul van Vliet, Den Haag, en een particuliere collectie in Den Haag.

-Voor de tentoonstelling *'Man, macht & moord'* die het leven van staatsman Johan van Oldenbarnevelt belichtte, ontving het museum bruiklenen van de volgende instanties: Amsterdam Museum, Bibliotheek Vredespaleis, Den Haag, Haags Gemeentearchief, Koninklijke Verzamelingen, Den Haag, Koninklijke Bibliotheek, Den Haag, Museum de Gevangenpoort, Den Haag, Museum Flehite, Amersfoort, Museum Prinsenhof Delft, Museum Rotterdam, Nationaal Archief, Den Haag, Rijksmuseum, Amsterdam, Stichting Atlas van Stolk, Rotterdam, Zeeuws Archief, Middelburg en enkele particulieren (waarvan een door bemiddeling van de Hoogsteder Museum Stichting, Den Haag).

-Voor de presentatie *'125 jaar HBS Craeyenhout'* werd geput uit de rijke collectie van deze Haagse voetbal-, cricket- en hockeyvereniging.

Langlopende bruiklenen van derden

Er kwamen geen nieuwe langlopende bruiklenen binnen.

Einde langlopende bruiklenen van derden

-Een collectie afficheontwerpen van leden van de Haagse kunstenaarsgroep Verve werd teruggegeven aan de eigenares. Uit het Openluchtmuseum Arnhem kwamen een portret van de Hollandse graaf Floris V en een terracottabeeldje van Willem van Oranje retour.

7. Bestuur en Governance Code Cultuur

Bestuur

De heer M.J.J.L.H. (Marco) van Baalen heeft gedurende het hele jaar 2018 de functie directeur-bestuurder vervuld. De Raad van Toezicht stelt de rechtspositie en de bezoldiging van de directeur-bestuurder vast. De duur van de arbeidsovereenkomst met de huidige directeur-bestuurder is onbepaald. Jaarlijks wordt het functioneren van de directeur-bestuurder beoordeeld door de Raad van Toezicht.

Marco van Baalen vervult de volgende relevante nevenfuncties:

- voorzitter van de Stichting Europees Erfgoed Atlantikwall
- bestuurslid Stichting Binnenstad Den Haag (programmahouder Museumkwartier)
- bestuurslid Stichting Haagse Historie en Erfgoed
- secretaris van het Sebastiaan Genootschap
- secretaris van de Stichting Steunfonds SHHM
- adviseur van het bestuur van het Oranjehotel
- voorzitter van de Stichting tot behoud van het kunstwerk 'Reconstructie Teniersstraat'

Al deze nevenfuncties worden onbezoldigd en voor onbepaalde tijd vervuld.

Toezicht

Op 31 december bestond de Raad van Toezicht uit de volgende leden: mevr. drs. S.S.N. Alibux, mevr. drs. S.M. Bak, prof. mr. Y. Buruma, mevr. dr. E.M. Jacobs (voorzitter), mevr. drs. J.I.G.J. Jeurissen, drs. J.C. Schenderling en dr. M.J.S. Spierts. In het verslagjaar hebben zich geen mutaties voorgedaan in de samenstelling van de directie en raad van toezicht.

De Raad van Toezicht kwam bijeen op 27 maart, 31 mei, 27 september en 27 november. Onderwerpen die geregeld aan de orde kwamen, zijn de financiën, samenwerking met andere partijen, het functioneren van de organisatie, de programmering van activiteiten en de Governance Code Cultuur.

De vergaderingen werden bijgewoond door directeur Marco van Baalen en, op afroep, door andere medewerkers van het museum.

Rooster van Aftreden:

Drs. J.C. Schenderling	tweede termijn	15-1-2021
Mevr. drs. S.S.N. Alibux	tweede termijn	25-9-2019
Prof. mr. Y. Buruma	tweede termijn	25-9-2019
Mevr. drs. S.M. Bak	tweede termijn	20-3-2020
Mevr. dr. E.M. Jacobs (voorzitter)	eerste termijn	23-3-2020
Mevr. drs. J.I.G.J. Jeurissen	eerste termijn	23-3-2020
Dr. M.J.S. Spierts	eerste termijn	23-3-2020

De leden van de Raad van Toezicht vervullen de volgende functies en relevante nevenfuncties:

Mevr. drs. S.S.N. Alibux is zelfstandig ondernemer op het gebied van sales, communicatie en business-development.

Zij vervult geen relevante nevenfuncties.

Mevr. drs. S.M. Bak is directeur van Museum Arnhem.

Zij vervult de volgende relevante nevenfuncties: bestuurslid Museumvereniging, voorzitter Stichting Fashion Design Festival Arnhem, voorzitter Stichting Farm of the World, voorzitter sectoradvies Beeldende Kunst Raad voor Cultuur, voorzitter Stichting Modekern, bestuurslid Stichting Cultuur netwerk Arnhem, lid adviesraad CASA te Arnhem, redacteur Stichting Ons Erfdeel, jurylid Abe Bonnemaprijs voor jonge architecten, Cultuurcommissie Noordelijk Cultuur Fonds (NCF).

Prof. mr. Y. Buruma is raadsheer in de Hoge Raad der Nederlanden.

Hij vervult de volgende relevante nevenfuncties hoogleraar Rechtsstaat aan de Radboud Universiteit, lid-jurist Centraal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg, redacteur Nederlands Juristenblad, lid bestuur Rechters voor Rechters, lid bestuur Stichting Maatschappij en Veiligheid.

Drs. J.C. Schenderling is gepensioneerd algemeen directeur van de Dienst OCW, gemeente Den Haag.

Hij vervult de volgende relevante nevenfuncties: lid Raad van Toezicht Museon en ambassadeur van Stichting Taal aan Zee.

Mevr. dr. E.M. Jacobs is zelfstandig ondernemer, actief als consultant, bestuurder en onderzoeker in de cultureel erfgoed sector.

Zij vervult de volgende relevante nevenfuncties: commissaris Vaderlandsch Fonds ter Aanmoediging van 's-Lands Zeedienst, voorzitter Vrienden Universiteitsbibliotheken Leiden, bestuurslid Vereniging Nederlandsch Historisch Scheepvaart Museum Amsterdam, bestuurslid Stichting Fellowships Scheepvaartmuseum Amsterdam, bestuurslid Stichting Leerstoel Zeegeschiedenis Universiteit Leiden en lid Registratiecommissie Museumregister Nederland

Mevr. drs. J.I.J.G. Jeurissen is strategisch adviseur/ plaatsvervangend directeur van de directie Koninkrijksrelaties bij het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Zij vervulde in 2018 geen relevante nevenfuncties.

Dr. M.J.S. Spierts is zelfstandig onderzoeker en publicist op het gebied van sociaal werk, educatie en cultuur. Hij vervulde in 2018 geen relevante nevenfuncties.

Governance Code Cultuur

Het Haags Historisch Museum vormt samen met Museum de Gevangenpoort de Stichting Haags Historisch Museum. De stichting volgt de Governance Code Cultuur.

De Stichting Haags Historisch Museum wordt bestuurd volgens het Raad van Toezichtmodel met een directeur-bestuurder. De Raad van Toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken in de stichting. De Raad bestaat uit maximaal 7 en minimaal 5 personen. De leden worden benoemd voor een zittingsduur van maximaal 3 jaar. Het maximaal aantal zittingstermijnen is 3. Werving voor vacatures in de Raad geschiedt openbaar met inachtneming van de Code Culturele Diversiteit.

Er is een eenkoppige directie. Er is een door de Raad van Toezicht vastgesteld directiereglement.

Op 27 november is het directiereglement in verband met de voor 2019 geplande uitbreiding van de directie herzien en opnieuw vastgesteld door de Raad van Toezicht.

De directeur-bestuurder en de Raad van Toezicht dragen er zorg voor dat recht wordt gedaan aan de afzonderlijke positie van beide musea. Meerjarenbegrotingen, jaarbegrotingen en financiële voortgangsrapportages van beide musea worden afzonderlijk van elkaar besproken. In de jaarrekening van de stichting is voor elk van beide musea een aparte financiële verantwoording opgenomen. Beide musea hebben een eigen jaarverslag en een eigen marketingplan en collectieplan.

Bij de samenstelling van de Raad van Toezicht wordt rekening gehouden met de benodigde verscheidenheid in expertises binnen de Raad van Toezicht.

Missie, organogram, beloningsbeleid en samenstelling van het bestuur van het Haags Historisch Museum worden openbaar gemaakt via de website www.haagshistorischmuseum.nl. Ook de profielschets en het rooster van aftreden van de Raad van Toezicht staan op de website vermeld alsmede gegevens over de inschrijving bij de Kamer van Koophandel, het beleidsplan 2017-2020 van het museum en de jaarverslagen en financiële jaarstukken van de afgelopen jaren.

Onderwerpen die in het kader van goed bestuur en toezicht in 2018 zijn geagendeerd en besproken door Raad van Toezicht en directie betreffen:

- vaststelling van de jaarstukken van de Stichting Haags Historisch Museum 2017
- jaarverslag van het Haags Historisch Museum voor 2017
- evaluatie accountant
- tussentijdse financiële rapportages en prognoses voor 2018
- activiteitenplan en begroting van het Haags Historisch Museum voor 2019
- uitvoering van het museale beleid en van de diverse activiteiten en de eventuele risico's die zich daarbij voordoen
- voorbeschoffingen op (totstandkoming van) vernieuwingsplannen voor het Haags Historisch Museum op de middellange termijn
- strategische samenwerking met derden, zoals het Oranjehotel, en strategische ontwikkelingen zoals de totstandkoming van het Haagse Museumkwartier
- evaluatie van het functioneren van de directeur-bestuurder
- Herziening directiereglement

In 2017 is gestart met voorbereidingen om de naam van de stichting te veranderen in Stichting Haags Historisch Museum - Museum de Gevangenpoort. In 2018 hebben zowel de gemeente als ook het ministerie van OCW ingestemd met deze voorgenomen naamswijziging. In 2019 zal de naamswijziging definitief worden eerst nadat de Belastingdienst zijn goedkeuring zal hebben verleend. Zonder deze goedkeuring zal de stichting haar noodzakelijke ANBI-status verliezen bij naamswijziging.